

Verslag Informatiebijeenkomst nieuwe Zaanbrug De Stoomhal, te Wormer

18 mei 2015

Samen met de gemeenten Wormerland en Zaanstad organiseerde de provincie Noord-Holland op 18 mei jl. een informatieavond over de nieuwe Zaanbrug. Tijdens deze avond stond het voorlopig schetsontwerp van de nieuwe Zaanbrug centraal. Hier volgt het verslag.

1. Opening: welkom door Jelle Kootstra, omgevingsmanager

De heer Kootstra heet namens de provincie Noord-Holland en gemeenten Zaanstad en Wormerland de aanwezigen van harte welkom. Hij is omgevingsmanager van het programma Vaart in de Zaan. Het vernieuwen van de Zaanbrug is een project van de provincie Noord-Holland in nauwe samenwerking met de gemeente Zaanstad en de gemeente Wormerland. Eindverantwoordelijk projectmanager is Cris Nielen.

2. Planning en ontwerpuitgangspunten, Cris Nielen, projectmanager

Cris Nielen gaat in op enkele ontwerpuitgangspunten en de planning.

Optimalisatie ligging

Voor het schetsontwerp moet een optimum worden bepaald uit verschillende eisen. Zo moeten de hellingen voor fietsers zo flauw mogelijk blijven, terwijl de doorvaarthoogte zo groot mogelijk moet zijn en de positie van de vaargeul zo optimaal mogelijk moet worden. Voor het schetsontwerp is daarom een afweging gemaakt van nautische, verkeerskundige en uitvoeringsaspecten en stedenbouwkundige inpassing en kosten. Dit heeft geleid tot een ontwerp waarbij de klep van de brug op dezelfde plek ligt als nu, waarbij de vaar-as iets opschuift richting Wormerveer.

Veilige en vlotte doorvaart

De nieuwe Zaanbrug wordt verbreed van 12 meter naar 16,5 meter. Door de grotere doorvaartbreedte kunnen grote schepen makkelijker manoeuvreren bij de passage van de Zaanbrug. Dit is een welkome verbetering voor de scheepvaart en zorgt voor een veilige en vlotte doorvaart op de Zaan.

Scheepvaart: veilige en vlotte doorvaart

Naast de grotere doorvaartbreedte zorgen nieuwe remmingwerken voor een betere geleiding van de schepen. Schippers krijgen straks beter overzicht door het verdwijnen van het bedieningshuis en doordat het aantal pijlers onder de brug fors afneemt. Ook zal de vaargeul een stukje opschuiven richting Wormerveer.

In het ontwerp voor de nieuwe Zaanbrug wordt een maximale onderdoorvaarthoogte nagestreefd. Als het lukt om de doorvaarthoogte van de brug te vergroten van 2,35 naar zo'n 3 meter, hoeft de brug in de toekomst minder vaak open. Een belangrijk voordeel voor scheepvaart en het landverkeer.

Planning

In 2015 wordt gewerkt aan het voorontwerp van de nieuwe brug. 2016 staat in het teken van de aanbesteding van het werk. De marktbenadering werkt de provincie nog nader uit. De wens van een korte bouwtijd wordt in de beoordeling in ieder geval meegenomen.

Volgens de huidige planning starten de uitvoeringswerkzaamheden, dus de sloop en nieuwbouw van de Zaanbrug, in 2017. De werkzaamheden kunnen pas beginnen als de Velsertunnel gereed is. Rijkswaterstaat renoveert de Velsertunnel in 2016. Het verkeer moet tijdens de werkzaamheden gedeeltelijk worden omgeleid via de N203 en de N246 en dat gaat niet samen met de vernieuwing van de Zaanbrug.

Voor fietsers en voetgangers is tijdens de bouwperiode van de nieuwe Zaanbrug een tijdelijke brugverbinding beschikbaar in de nabijheid van de huidige brug. Ook nood- en hulpdiensten kunnen van deze verbinding gebruik maken. Autoverkeer wordt tijdens de bouwperiode omgeleid via de Prins Clausbrug, de N514 (Ned Benedictweg) en de N246. Om de verkeersafwikkeling op deze route te waarborgen heeft de provincie Noord-Holland samen met de gemeenten een pakket van maatregelen uitgewerkt. Deze verkeersmaatregelen worden vóór de sloop van de Zaanbrug gerealiseerd.

De bouwperiode duurt naar verwachting circa anderhalf jaar tot medio 2018.

3. Schetsontwerp nieuwe Zaanbrug, Joris Smits, architect RoyalHaskoning/DHV

Architect Joris Smits neemt de bezoekers vervolgens mee in zijn ontwerpproces voor de nieuwe Zaanbrug. Hij heeft geprobeerd een ingetogen brug te ontwerpen met een industriële uitstraling die past bij de unieke omgeving. De Zaanbrug ligt op een historisch uniek stuk van de Zaan. De nieuwe brug moet passen in dat plaatje, maar wordt wel een kind van deze tijd. Het resultaat is een fraai en rank eerste ontwerp, dat door de bezoekers positief wordt ontvangen.

Resultaten 'Mijn Zaanbrug'

Voor zijn schetsontwerp heeft Smits goed gekeken naar de resultaten van de publiekscampagne 'Mijn Zaanbrug', die de provincie en beide gemeenten begin dit jaar voerden. Op deze oproep om aan te geven wat ù belangrijk vindt aan de uitstraling van de nieuwe Zaanbrug kwamen 55 reacties binnen. De architect is blij verrast met de opbouwende suggesties. Alle ideeën qua materialisatie, kleur en verlichting heeft hij voor zover mogelijk en bruikbaar verwerkt, mits natuurlijk passend binnen het Programma van Eisen.

Rank ontwerp

De brug verbindt twee verschillende stedelijke waterfronten met elkaar: de monumentale industriële pakhuisen in neo-renaïssancestijl op de noordoever, en de kleinschalige Zaanse woningen en kantoorvilla's op de zuidoever. Hoewel de doorvaartbreedte substantieel toeneemt en ook de doorvaarthoogte groter wordt, blijft de nieuwe Zaanbrug qua maat onderschikt aan de bebouwing op beide oevers. Om de bovenbouw van de brug slank te houden zijn de fietspaden en de voetgangerspaden aan de buitenkant langs de poort geleid. Hierdoor ontstaat een stedelijk balkon met schitterende uitzichten op de Zaan, op de pakhuisenwand in Wormer en op de oever van Wormerveer. De brug overspant de Zaan in vier grote sprongen van 20 meter. Hierdoor ontstaat een overzichtelijk en transparant beeld onder de brug; een belangrijke wens vanuit de scheepvaart en een verbetering ten opzichte van de huidige brug.

Welke kleur en verlichting krijgt de nieuwe Zaanbrug

Bij de kleurkeuze voor de brug is Smits er nog niet uit. Gedacht wordt aan grijs, of crème gecombineerd met zwart. In ieder geval kleuren uit de Zaanse kleurenwaaier. De verlichting wordt duurzaam, warm en uitnodigend en komt tegemoet aan de sociale veiligheid op de brug. De huidige brug vormt een poort van Wormer naar Wormerveer. Dat wil de architect ook bij de nieuwe Zaanbrug behouden.

De provincie en gemeenten Zaanstad en Wormerland zijn blij met de steun voor het voorlopig schetsontwerp, dat een goede basis biedt voor het opstellen van het voorontwerp. Het voorontwerp zal in de tweede helft van 2015 ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenten Zaanstad en Wormerland. Dan zal naar verwachting ook een bijeenkomst voor het publiek worden georganiseerd.

4. Vragen en antwoorden

Bij dit agendapunt worden diverse vragen gesteld. Daarbij komen de volgende onderwerpen aan de orde:

Ontwerp uitgangspunten

De hellingshoek van de nieuwe Zaanbrug wordt tussen 4 en 4,5 %. Ter vergelijking, de Bernhardburg heeft een helling van 6% en dat is te steil. Bij het ontwerp is nooit een dubbel bewegend brugdeel overwogen omdat een dubbele klep in de praktijk zeer storingsgevoelig is. Aan beide zijden van de brug zijn wachtplaatsen voor schepen voorzien.

Ontwerp

De trekstang van de nieuwe Zaanbrug is een luchtige constructie. Ook de draagpoten (hamei) aan de zijkant worden zo rank mogelijk uitgevoerd door een constructie met 3 lagen, geïnspireerd op het Zwitserse zakmes. De onderkant van de brug biedt de mogelijkheid voor bijvoorbeeld een kunstuiting.

Verkeer

Bij het ontwerp van de brug wordt uitgegaan van belasting door zwaar verkeer. Maar net als in de huidige situatie zal ook in de toekomst een verbod voor zwaar verkeer gelden. Indien er sprake is van een calamiteit bij de Prins Clausbrug moet zwaar verkeer over de Zaanbrug kunnen rijden. De nieuwe brug krijgt een symmetrische indeling met aan beiden zijden van de brug een fietspad en een voetpad. De fietspaden en de voetgangerspaden zijn aan de buitenkant langs de poort geleid en daarmee gescheiden van het wegverkeer.

Er wordt aandacht gevraagd voor een tweerichtingenfietspad om kruisend fietsverkeer naar de Veerdijk en de Nieuweweg te voorkomen. De provincie komt hierop terug bij de betrokkenen.

Planning

Het contract voor de uitvoering is in 2016 klaar. Voor de aanbestedingsprocedure is een jaar nodig. Dat is een gebruikelijke termijn en werkwijze. De stremmingen van de Zaanbrug en de Wilhelminasluis Zaandam zullen niet gelijktijdig plaatsvinden, zodat de Zaan voor de scheepvaart bereikbaar blijft.

5. Afsluiting

De heer Kootstra dankt de aanwezigen voor hun aandacht en nodigt iedereen uit voor de informatiemarkt, waar gelegenheid is om meer vragen te stellen. Hier is ook een historisch overzicht te zien van de voorgaande Zaanbruggen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Jelle Kootstra, omgevingsmanager Nieuwe Zaanbrug.
Telefoon: 06-21853390 of via: vaartindezaan@noord-holland.nl

Voor meer informatie over de Zaanbrug en informatiemomenten zie www.nieuwezaanbrug.nl, of volg ons op twitter: @NieuweZaanbrug.

U bent ook van harte welkom bij ons informatiecentrum Vaart in de Zaan aan de Zuiddijk 39 te Zaandam. Openingstijden zijn iedere woensdagmiddag van 13.00 tot 17.00 uur en vrijdagochtend van 09.30 tot 12.00 uur.